

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Ndob/69/2025
Identifikačné číslo spisu:	5125206903
Dátum vydania rozhodnutia:	08.12.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Andrea Sedlačková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:5125206903.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Sedlačkovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej v spore žalobcu KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Bratislava, so sídlom Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, zastúpeného advokátom JUDr. Felixom Neupauerom, so sídlom Šoltésovej 7325/14, Bratislava, proti žalovanému R-I-M-I s.r.o., so sídlom Košická 52/A, Bratislava, IČO: 51 682 893, o zaplatenie 59,85 eura s príslušenstvom, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Žilina, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m na prejednanie a rozhodnutie sporu j e Mestský súd Bratislava III.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina dňa 24. júna 2024 postúpil spor Mestskému súdu Bratislava III ako súdu kauzálnu príslušnému na konanie v obchodnoprávných sporoch podľa § 22 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

2. Mestský súd Bratislava III s postúpením sporu nesúhlasil a spis predložil Krajskému súdu v Bratislave, keďže sa domnieval, že medzi Mestským súdom Bratislava III a Okresným súdom Žilina vznikol spor o miestnu príslušnosť a spor o miestnu príslušnosť musí rozhodovať nadriadený súd toho súdu, ktorý nesúhlasí s postúpením sporu. Mestský súd Bratislava III navrhol Krajskému súdu v Bratislave aby určil, že príslušným na prejednanie sporu je Okresný súd Žilina.

3. Krajský súd v Bratislave vrátil spis Mestskému súdu Bratislava III, keďže Mestský súd Bratislava III nepostupoval správne, keď vec predložil Krajskému súdu v Bratislave ako svojmu nadriadenému súdu z dôvodu, že sa údajne jedná o spor o miestnu príslušnosť. V danom prípade sa nejedná o bežný spor o miestnu príslušnosť, ale o spor o kauzálnu príslušnosť medzi súdmi z rôznych krajov a z tohto dôvodu mal Mestský súd Bratislava III vec postúpiť Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako spoločne nadriadenému súdu.

4. Mestský súd Bratislava III predložil spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie

sporu o príslušnosť podľa § 43 ods. 2 CSP. Predkladajúci súd sa domnieval, že Okresný súd Žilina, ktorý je kauzálnu príslušným súdom na riešenie obchodnoprávných sporov podľa § 22 písm. h) CSP, nemal vec postupovať na Mestský súd Bratislava III. Ďalej uviedol, že Okresný súd Žilina nespĺnil podmienky na skúmanie miestnej príslušnosti, nakoľko žalovaný neuplatnil námietku miestnej nepríslušnosti, nejedná sa ani o konanie, kde je daná výlučná miestna príslušnosť a tak nie sú splnené podmienky ani na postup podľa § 41 CSP. Mestský súd Bratislava III navrhol Najvyššiemu súd Slovenskej republiky, aby určil, že príslušným na prejednanie sporu je Okresný súd Žilina.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“ alebo „NS SR“) ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Žilina a Mestskému súdu Bratislava III (§ 43 ods. 2 CSP), po preskúmaní okolností sporu o príslušnosť, dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Žilina nie je dôvodný.

6. Podľa ustanovenia § 22 CSP (Príslušnosť v obchodnoprávných sporoch), na konanie v obchodnoprávných sporoch sú príslušné:

- a) Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave;
- b) Mestský súd Košice pre obvod Krajského súdu v Košiciach;
- c) Okresný súd Banská Bystrica pre obvod Krajského súdu v Banskej Bystrici;
- d) Okresný súd Nitra pre obvod Krajského súdu v Nitre;
- e) Okresný súd Prešov pre obvod Krajského súdu v Prešove;
- f) Okresný súd Trenčín pre obvod Krajského súdu v Trenčíne;
- g) Okresný súd Trnava pre obvod Krajského súdu v Trnave;
- h) Okresný súd Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline.

7. Podľa ustanovenia § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného pojednania sporu.

8. Podľa ustanovenia § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

9. Podľa ustanovenia § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

10. Podľa ustanovenia § 2 ods. 3 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 371/2004 Z. z.“), sídlom Mestského súdu Bratislava III je mesto Bratislava; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV a Bratislava V.

11. Podľa ustanovenia § 3 ods. 2 zákona č. 371/2004 Z. z., sídlom Krajského súdu v Bratislave je mesto Bratislava; jeho obvod tvoria obvody:

- a) mestských súdov podľa § 2 ods. 1 až 4;
- b) Okresného súdu Malacky;
- c) Okresného súdu Pezinok.

12. Zo spisu vyplýva, že žalobca svoj nárok na zaplatenie žalovanej sumy odôvodňoval tým, že so žalovaným dňa 12. mája 2022 uzatvoril Poistnú zmluvu č. 6619406159 (ďalej len „poistná zmluva“) so začiatkom poistenia dňa 12. mája 2022 a s ročným poistným plateným štvrtročne splátkami so splatnosťou v konkrétnych termínoch. Predmetná poistná zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú a zmluvné strany si nedohodli splatnosť celého ročného poistného nezaplatením niektorej splátky, v dôsledku čoho sa splatnosť ročného poistného vzťahuje vždy k poslednej splátke poistného v danom

poistnom období. Žalovaný nárok sa týka posledného poistného obdobia v trvaní od 12. mája 2022 do 12. mája 2023, v rámci ktorého malo byť ročné poistné vo výške 179,56 eura platené splátkami štvrťročne vo výške 44,89 eura so splatnosťou v určených termínoch. Žalobca eviduje riadne plnenie záväzku žalovaného platiť poistné do 12. novembra 2022 a keďže splatnosť poslednej splátky ročného poistného v danom poistnom období bola dohodnutá v termíne 12. februára 2023, nasledujúcim dňom sa žalovaný dostal do omeškania. Z dôvodu nezaplatenia poistného za poistné obdobie zaniklo poistenie dňa 11. marca 2023 podľa § 9 ods. 4 zákona o PZP. Žalobca ďalej s odkazom na ustanovenia § 11 ods. 11 a 12 zákona o PZP uviedol, že v danej veci nedošlo v rámci rozhodného poistného obdobia k žiadnej poistnej udalosti, z ktorej by poisťovateľovi vznikla povinnosť nahradiť škodu, preto má žalobca nárok na zaplatenie poistného do okamihu zániku poistenia vo výške 59,85 eura, spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 59,85 eura od 12. marca 2023 do zaplatenia.

13. Hlavnou otázkou, ktorú bolo potrebné v danom spore o príslušnosť riešiť, je otázka povahy sporu, teda či ide o obchodnoprávny spor alebo nie. Zo žaloby vyplýva, že ide o majetkový spor, pričom strany sporu medzi sebou uzavreli poistnú zmluvu, teda medzi nimi existuje priamy zmluvný záväzkový vzťah. Pre založenie kauzálnej príslušnosti súdov na konanie v obchodnoprávných sporoch (§ 22 CSP) je nevyhnutné, aby bola naplnená kvalitatívna stránka pojmu obchodnoprávny spor, o ktorý ide v prípade sporu podľa druhej časti ObZ, prípadne sporu zo záväzkového vzťahu, ktorý možno podľa ustanovení § 261 a § 262 ObZ považovať za obchodný záväzkový vzťah podľa tretej časti ObZ. O takýto prípad sa jedná aj v predmetnej veci, kde subjektami záväzkového vzťahu sú právnické osoby zapísané v obchodnom registri, teda podnikatelia v zmysle definície § 2 ods. 2 písm. a) ObZ. Zároveň je splnený aj druhý predpoklad pre posúdenie daného záväzkového vzťahu ako obchodnoprávneho v zmysle § 261 ods. 1 ObZ, keďže podnikateľská činnosť žalobcu spočíva vo vykonávaní činnosti samostatného agenta v sektore poistenia, z čoho je zrejmé, že uzatváranie poistných zmlúv je jedným z predmetov podnikateľskej činnosti žalobcu. Tiež v prípade žalovanej obchodnej spoločnosti možno rozumne predpokladať, že poistnú zmluvu ako držiteľ vozidla (poisťník) uzatvárala so žalobcom za účelom zabezpečenia svojej podnikateľskej činnosti. Z uvedeného vyplýva, že záväzkový vzťah medzi stranami sporu - podnikateľmi, ktorý tvorí základ pre žalobou uplatnený nárok, sa (k momentu jeho vzniku) týka ich podnikateľskej činnosti, čím sú splnené podmienky pre charakterizovanie tohto záväzkového vzťahu ako obchodnoprávneho podľa § 261 ods. 1 ObZ.

14. Osobitná právna úprava poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zákone o PZP nevyklučuje aplikáciu všeobecnej právnej úpravy Obchodného zákonníka pre vzťahy medzi podnikateľmi pri ich podnikateľskej činnosti a rovnako ani subsidiárnu aplikáciu predpisov občianskeho práva (§ 1 ods. 2 ObZ) v otázkach, ktoré nie je možné riešiť podľa noriem obsiahnutých v Obchodnom zákonníku. Najvyšší súd SR v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok sp. zn. 4Obdo/84/2018 z 11. decembra 2019 (R 64/2020), podľa ktorého zákon o PZP predstavuje osobitný právny predpis (lex specialis), ktorý má prednosť vo vzťahu k všeobecnej právnej úprave, ktorú predstavuje Obchodný zákonník (ako lex generalis) v prípade sporu medzi poisťovňou a podnikateľským subjektom.

15. Najvyšší súd SR ďalej poukazuje na to, že pri určení súdu príslušného na konanie v obchodnoprávných sporoch (t. j. kauzálne príslušného) podľa § 22 písm. a) až písm. h) CSP (ustanovenie, ktoré upravuje až 8 kauzálne príslušných súdov) treba vychádzať z toho, do ktorého obvodu kauzálne príslušného súdu spadá - v konkrétnom prípade - inak všeobecne určený miestne príslušný súd. Kauzálna príslušnosť sa v týchto prípadoch spája s miestnou príslušnosťou, resp. ju nahrádza (viď obdobne uznesenie NS SR sp. zn. 2Ndc/6/2019 z 30. mája 2019). Vzhľadom na uvedené nepovažoval Najvyšší súd SR za dôvodnú námietku predkladajúceho súdu, že Okresný súd Žilina pochybil, keď spis postúpil bez toho, aby žalovaný namietal jeho (miestnu) nepríslušnosť.

16. V posudzovanom prípade ide teda o obchodnoprávny spor, na prejednanie ktorého je daná kauzálna príslušnosť súdu podľa ustanovenia § 22 CSP, a to vo väzbe na ustanovenia upravujúce miestnu príslušnosť (§ 13 v spojení s § 15 CSP), podľa ktorých ustanovení je na konanie v prvej inštancii miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ktorým v prípade, ak je žalovaným právnická osoba, sa

rozumie súd, v ktorého obvode má právnická osoba svoje sídlo (§ 15 ods. 1 CSP). Žalovaná obchodná spoločnosť má (a aj v čase začatia konania mala) sídlo na adrese Košická 52A, 821 08 Bratislava, t. j. v okrese Bratislava II, ktorý okres patrí do obvodu Krajského súdu v Bratislave (keďže všetky tzv. bratislavské mestské sudy majú podľa zákona č. 371/2004 Z. z. rovnaký obvod, ktorý zároveň spadá do obvodu Krajského súdu v Bratislave).

17. Na základe vyššie uvedeného dospel Najvyšší súd SR k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Žilina nie je dôvodný, keďže na konanie v danom obchodnoprávnom spore je kauzálny príslušný Mestský súd Bratislava III.

18. Rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.